

Moravskoslezský kraj pod lupou

Prosinec 2023

Rozkvět kultury, inovací a vzdělávání je v Moravskoslezském kraji historicky fenomenální a výrazně napomáhá jeho transformaci

Kultura v Moravskoslezském kraji je na vzestupu. Peníze z krajského rozpočtu pomáhají začínajícím umělcům, umožňují pokrok v digitalizaci nebo přeměnu kulturních objektů. Realizace se brzy dočká i dlouho očekávaná Černá kostka.

Jak vnímáte rozvoj kultury v našem kraji a jakou roli v tom hraje Moravskoslezský kraj?

Když jsem v roce 2016 nastupoval do pozice náměstka hejtmána pro kulturu a památkovou péči, byl rozpočet kraje na podporu kultury ve výši 320 milionů korun. Pro příští rok se počítá s prostředky ve výši 1,3 miliardy korun. To je konkrétní příklad toho, co pro kulturu může udělat kraj.

Mou prioritou je posílení pozitivní image Moravskoslezského kraje jako významného kulturního centra. Intenzivně pracuji na tom, aby byl náš kraj viditelným a pozitivně vnímaným regionem a stal se ještě atraktivnějším místem pro život.

Máme zde spoustu nadějných mladých lidí a určitě je potřeba dát jim větší prostor pro jejich uplatnění i trávení volného času. Ke kultuře je nutné přistupovat komplexně a zahrnovat do ní živou a neživou kulturu, kreativní kulturu, digitalizaci a edukaci v kultuře a samozřejmě i kulturní turismus. S tím souvisí i přeměna památek, muzeí a dalších kulturních objektů v moderní, inspirativní a vzdělávací instituce pro všechny generace. S hrdostí mohu říci, že rozvoj kultury je u nás historicky fenomenální, nikdy v historii takový nebyl.

Jedním ze strategických projektů v kultuře je stavba Černé kostky,

kteřá se připravuje již 20 let. Jak se za tu dobu změnil plány?

Významně. Černá kostka už nebude pouze knihovnou, ale centrem digitalizace, vědy a inovací. Ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými institucemi zde vznikne místo pro robotizaci, digitalizaci, inovace a smart technologie. Bude zde probíhat formální i neformální vzdělávání včetně rekvalifikací. Nedílnou součástí bude podpora rozvoje kreativního průmyslu. Budou zde také prostory pro start-upy a zázemí pro péči o talenty, kterých je v našem regionu mnoho, ale nemohou využít naplno svůj potenciál. Černá kostka by se měla stát centrem vzdělávání a místem setkávání různých generací, institucí i podnikatelů a firem. Pomůže tak v pokračující transformaci našeho kraje. Také se Černá kostka výrazně „ozelenila“, aby byla energeticky méně nákladná a šetrnější k životnímu prostředí.

Černá kostka je moderní knihovna s kulturním centrem, která se vyznačuje impozantním designem a rozsáhlými prostorami. Její rozměry jsou 36 x 36 metrů. Bude mít 11 podlaží – 2 podzemní a 9 nadzemních, a zvenčí ji bude obkloповat mělká vodní plocha o celkovém objemu 227 metrů krychlových. Domov v ní nalezne 1,2 milionu knih. Od svého vzniku v roce 1951 sídlí vědecká knihovna v nevyhovujících, najatých prostorách Nové radnice na Prokešově náměstí v Ostravě.

Lukáš Curylo

V letech 1998 až 2010 byl zastupitelem Městského obvodu Ostrava-Poruba, od roku 2008 se stal zastupitelem Moravskoslezského kraje. V roce 2007 začal pracovat jako ředitel Diecézní charity ostravsko-opavské, od února 2013 je ředitelem Charity ČR. Jako náměstek hejtmána pro oblast kultury a památkové péče se od roku 2016 podílí na koncepčním rozvoji, propagaci a ochraně kulturních památek, ale také na rozvoji kulturního života a kreativního průmyslu v regionu.

Jaký je význam digitalizace v rámci projektu?

Digitalizace je jedním z klíčových pilířů. Díky ní budou uživatelé moci více přistupovat ke knihám a dokumentům online, což zvýší jejich pohodlí a usnadní hledání informací. Dalším důležitým aspektem digitalizace bude také tvorba databází 3D modelů, včetně tvorby metodiky pro tuto digitalizaci. To umožní fyzické objekty i artefakty více prezentovat, sdílet i vědecky zkoumat.

Jaké další možnosti kromě výpůjčky knih bude Černá kostka návštěvníkům nabízet?

Je toho mnoho. Návštěvníci budou moci využívat běžné i noční studovny, učebny nebo dílny – makerspace. Bude zde i experimentální kino, výstavní prostory či literární kavárna. Pro odpočinek budou vyhrazeny relaxační zóny, v letních měsících se zpřístupní střecha budovy.

S jakým rozpočtem projekt pracuje a kdy se začne stavět?

Celková cena projektu činí 2,6 miliardy korun. Z toho je 1,6 miliardy pokryto z programu Spravedlivá transformace, dalších 150 milionů přispělo město Ostrava. Zbytek financí poskytnete Moravskoslezský kraj, který prostředky zahrnul do rozpočtu na příslušné roky. Stavba samotné budovy by měla začít na konci jara 2024.

„I senioři mohou žít na maximum. Děti do ústavu nepatří,“ říká Navrátil

Moravskoslezský kraj dlouhodobě poskytuje sociální služby osobám v seniorské věku, ale také osobám s různými druhy postižení. Pro tyto osoby vznikají nové, moderní domovy s kvalitní péčí. Úspěchy kraj slaví i v oblasti péstounství. „Statistiky mě dělají šťastným,“ říká náměstek hejtmána Jiří Navrátil.

Proč je potřeba, aby vznikaly nové sociální domovy?

Prioritou kraje byla výstavba nových služeb zejména v rámci procesu transformace. S ohledem na zmapované potřeby vidíme jako nezbytné, aby vznikaly nové sociální služby v kraji, a to jak pobytové, tak i terénní a ambulantní. Aktuálně se bude otevírat pobytová sociální služba pro seniory, a to v Kopřivnici s kapacitou 84 lůžek, předpokládáme otevření v červenci 2024.

Pro koho jsou domovy určeny?

Vizí kraje je, aby terénní a ambulantní služby podporovaly klienty

s nižší mírou podpory, tzn. ty, kteří jsou v prvním a druhém stupni závislosti na péči jiné fyzické osoby. Domovy, tedy pobytové služby, jsou určeny opravdu klientům ve třetím a čtvrtém stupni závislosti, což je už člověk, který z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen zvládat většinu základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Jak takové bydlení vypadá?

Stavíme domovy převážně s jednolůžkovými a dvoulůžkovými pokoji. V sociálních službách klientům

poskytují podporu a péči jak sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, tak v pobytových službách i zdravotníci. Osoby s vysokou závislostí na péči mají zajištěnou podporu ve všech oblastech svého života, snahou je zajistit i maximální nabídku činnosti v aktivní části dne. Cílem je zajistit kvalitní prožívání života, a to s ohledem na zdravotní stav a možnosti daného člověka.

Který z domovů je nejnovější?

Domov pro osoby s chronickým duševním onemocněním v Suchdole nad Odrou byl otevřen jako poslední a poskytuje služby osobám s duševním onemocněním. Připravujeme výstavbu nových komunitních služeb, a to v Kravařích, Mokřých Lazcích, Opavě a Ostravě-Porubě, která souvisí s transformací zámku v Dolních Životčicích u Opavy.

200 milionů vyčlenil kraj na podporu neziskových organizací. K čemu konkrétně tyto peníze slouží?

Je to ojedinělá akce našeho kraje v rámci republiky. Díky tomuto programu mohou neziskové organizace zajistit financování služeb již na počátku kalendářního roku do

doby, než dostanou dotace ze státního rozpočtu.

Moravskoslezský kraj se snaží zvyšovat povědomí o péstounství třeba pomocí akce Dny rodin. Daří se to?

Dny rodin chceme šířit osvětou o náhradní rodinné péči a také ocenit péstounství jako poslání, kdy se najdou lidé, kteří otevřeli svá srdce a domovy pro cizí děti, kterým poskytují lásku a péči. Jsme

přesvědčeni, že jakékoliv dítě, které je možné umístit do péstounské péče či do osvojení, se nemá vůbec objevit v ústavu. Statistiky mě dělají šťastným, protože v Moravskoslezském kraji máme 156 péstounů na přechodnou dobu, a díky nim není potřeba mít v našem kraji Dětské domovy pro děti do tří let, dříve „kojenecké ústavy“. To je největší číslo v celé České republice. Dlouhodobých péstounů máme nově zařazených 30, osvojitelů je 65.

Jiří Navrátil

Se sedmi lety vykonává funkci náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje pro oblast sociální, o deset let déle zastupuje obec Mořkov jako místostarosta. Má rád vycházky se psem a přírodou.

Sociálně terapeutické dílny v Kravařích otevře biskup. Střechu zámku opravili svépomocí

Zámek v Kravařích prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Přibyl i nový sportovní areál. Od nového roku město zahájí provoz sociálně terapeutických dílen. Bude díky nim spolupracovat s lidmi se zdravotním postižením. „Je potřeba podporovat i odlehlejší části kraje,“ říká zastupitelka kraje Monika Brzesková.

Turistický ruch se v Moravskoslezském kraji dostal do pozitivních čísel. Od začátku roku jej navštívilo více turistů než loni. „Velkým lákadlem je krajem podporovaná Dolní oblast Vítkovic, ale i další památky Technotras. Peníze jsou ale vyčleněny i pro znevýhodněné oblasti, třeba

Osoblažsko nebo Vítkovsko,“ uvádí Brzesková, která je sama zároveň starostkou turisticky oblíbených Kravař.

Zámek, který je kravařskou dominantou, nyní prochází postupnou rekonstrukcí. Svépomocí se podařilo opravit část střechy, měni se okna, probíhá sanace zdva a zpřístupňují

se další prostory, které byly donedávna v dezolátním stavu. „Naši největší chloubou je barokní freska v zámecké kapli. Prošla velkým restaurátorským zásahem, přičemž část financí poskytl Moravskoslezský kraj. Díky tomu se nám ukázala v celé své kráse,“ hodnotí dosavadní

výsledky rekonstrukce starostka. Kromě zámku podle ní turisty do Kravař táhne také zimní stadion a aquapark.

Sociálně terapeutické dílny

1. ledna zahájí v Kravařích provoz sociálně terapeutické dílny.

Slavnostního otevření, které proběhne v únoru, se ujme biskup ostravsko-opavské diecéze Martin David. „Za to jsme moc rádi a podpory si vážíme. V současné době už máme nahlášených 17 klientů,“ komentuje Brzesková a dodává, že provozovatelem dílen bude Charita Hlučín.

Dílny budou využívat lidé s hendikepem, kteří se díky nim budou moci zdokonalovat v pracovních činnostech, jakými je například keramika a tvoření z látek, papíru či korálků. „Dělají tam moc hezké věci. Některé nám potom budou sloužit i k propagaci města,“ chválí spolupráci s Charitou Brzesková.

Mezi vydařené projekty patří třeba také vybudování sportovního areálu Olšinky a rekonstrukce mateřské školky. Připravený je i projekt za 120 milionů na novou tělocvičnu základní školy. „Pomohla by infrastruktuře, ale hlavně dětem. Byla bych ráda, kdyby se nám podařilo příští rok začít,“ říká starostka.

Monika Brzesková

Vystudovala učitelství pro 1. stupeň, nyní je třetí volební období starostkou města Kravaře. Roku 2020 byla zvolena do zastupitelstva Moravskoslezského kraje, kde zastává funkci předsedkyně komise pro regionální rozvoj a cestovní ruch. Volný čas tráví nejraději s rodinou, třeba na lyžích nebo na vodě.

„Chceme do areálu soustředit vzdělanost, výzkum a vědu,“ říká Niemiec

Projekt EDEN Silesia prochází rozhodujícím schvalováním. Vzdělávací a výzkumné centrum za 2,5 miliardy korun by mělo přilákat odborníky i veřejnost. Změnu v nakládání s odpady by mohla přinést CirkArena v Třinci nebo havířovský projekt Cevkyo.

Systém skleníků, který otevře dveře nejen odbornému vědeckému bádání, ale také vysokoškolskému studiu, profesní a praktické výuce i návštěvníckým expozicím se zážitkovým vzděláváním. To je vize projektu EDEN Silesia, který by měl vyrůst v Karvině. „Budovy jsou architektonicky zajímavé a zároveň funkční, aby se v nich daly pěstovat například exotické rostliny. Jednotlivé sekce jsou

navržené tak, že se, zjednodušeně řečeno, podaří scvrknout svět do pár skleníků,“ říká krajský zastupitel a náměstek primátora města Havířova Bohuslav Niemiec. Dodává, že předlohou projektu je jedinečný skleníkový komplex EDEN v Anglii.

Realizace projektu, jehož nositelem je Slezská univerzita, je podmíněna schválením projektu k financování z Operačního programu

Spravedlivá transformace. Rozhodnutí se předpokládá začátkem roku 2024. Pokud bude kladné, EDEN Silesia by se mohl dočkat otevření roku 2027.

Další výzkumné, vývojové a vzdělávací centrum by mělo vzniknout v prostorách staré hokejové haly v Třinci. CirkArena se v návaznosti na průmyslovou historii Moravskoslezského kraje zaměří na průmyslové využití odpadu. „Přecházíme k cirkulární ekonomice, kde v první řadě chceme odpad vůbec nevytvářet. Když už ho ale vytvoříme, chceme ho vrátit zpět do oběhu, nebo alespoň energeticky využít. Teprve to, co už žádné využití nemá, bude uloženo na skládku,“ říká Niemiec a poukazuje na podobný projekt Cevkyo, který plánuje město Havířov s dalšími obcemi a městy z Novojičinska a Karvinska. „Chceme vybudovat moderní technologické zařízení pro efektivní zpracování komunálního odpadu,“ vysvětluje.

Dokončeným projektem je v Havířově například nedávná rekonstrukce přednádražního prostoru,

Foto | 3x eden.slu.cz, Slezská univerzita v Opavě

nádražní čekárny a haly, která teď slouží sportovním účelům. Opravy, které teď čekají i staniční část, by měly vyjít na 3,4 miliardy korun. Ve spolupráci s krajem se městu

podařilo vybudovat také parkoviště pro klienty havířovské nemocnice. „Kraj nám dal pozemky a my jsme z nich udělali zhruba 170 parkovacích míst,“ říká Niemiec.

Bohuslav Niemiec

Vzděláním stavební inženýr, profesí pedagog. V současnosti působí jako náměstek primátora města Havířov, od roku 2020 také jako zastupitel Moravskoslezského kraje a předseda Komise pro energetiku, průmysl a chytrý region. Snaží se provázet kraj s Havířovem i celým regionem.

„Zámecké zahrady i dobročinná sbírka. Cílem je obnovit zubní pohotovost,“ říká Sikora

Zámecký park frýdeckého zámku se dočkal revitalizace. Rozkvetou v něm tisíce květin. Úspěšná byla také sbírka Kola pro Afriku. V plánu je obnovení zubní pohotovosti.

Revitalizace zámeckého parku, která vyšla na 5,2 milionu korun, začala loni na podzim. Ve špatném stavu byla asfaltová cesta vedoucí parkem až na nádvoří, ale hrozil třeba i pád větví starých stromů. Revitalizovaný park se veřejnosti otevřel letos v květnu. „Starou cestu nahradila nová stezka

ze žulových kostek. Zároveň bylo dodáno na 7000 kusů dřevin, trvalek, kapradin a travin,“ popisuje zastupitel města Frýdek-Místek Marcel Sikora změny, které rekonstrukce přinesla. Dodává, že na jaře, až rostliny rozkvetou, bude zahrada ještě hezčí. „Jsou tam také nádherné výhledy na

baziliku Navštívení Panny Marie ve Frýdku,“ doplňuje Sikora.

1300 kol pro Afriku

I letos byl Frýdek-Místek jedním z měst, kde se lidé mohli zapojit do sbírky Kola pro Afriku. „Těch míst je v republice asi padesát. My jsme stálí od roku 2013, kdy jsem toto sběrné místo otevřel,“ uvádí Sikora, který je frýdecko-místeckým koordinátorem dobročinné sbírky. Za uplynulých deset let se jim podařilo vybrat

1300 kol, a to nejen od obyvatel Frýdku-Místku, ale i přespolních občanů, například z Třinecka nebo Jablunkovska. Vysbíraná kola se následně převážejí do Ostravy, kde projdou opravou, a ta, která jsou vhodná do afrického terénu, putují do Gambie. „Slouží tam školákům a studentům, aby se mohli dostat do školy,“ vysvětluje Sikora.

Chybí zubní pohotovost

Od roku 2020 je Frýdek-Místek jediným okresním městem, v jehož nemocnici nefunguje zubní pohotovost. Ani přes dosavadní snahy se jí zatím nepodařilo obnovit. „Bohužel doteď tady ta pohotovost nefunguje a je to takový společný cíl tady tu pohotovost zpátky zavést,“ představuje další plány Sikora.

Marcel Sikora

Od roku 2014 je zastupitelem města Frýdek-Místek a mezi léty 2018-2021 zastával post náměstka primátora města pro sociální oblast. Jako krajský zastupitel se setkává s komunálními politiky a pomáhá jim s řešením problémů. Mimo jiné je součástí Rady Moravskoslezského kraje pro regionální rozvoj a cestovní ruch. I ve volném čase nejraději cestuje.

Sociální výbor kraje pomáhá občanům se zdravotním postižením se začleněním. Každoročně je oceňuje

Na sociální oblast vyhrazuje Moravskoslezský kraj stále více peněz. Roku 2024 už to bude více než tři miliardy. Od roku 2004 Moravskoslezský kraj zpracovává i plán pro vyrovnání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. „Chceme, aby měli lidé s hendikepem možnost začlenění do běžné společnosti,“ říká Jiří Carbol.

V letošním roce Moravskoslezský kraj přerozdělil cca 2,98 miliardy korun na provoz sociálních služeb v Krajské síti ze zdrojů dotace poskytované krajům ze státního rozpočtu. Dalších 120 milionů rozdělil těmto subjektům ze svého rozpočtu na

dofinancování provozu a podporu kvality poskytovaných služeb. Finančně tak jdou do více než 700 sociálních služeb provozovaných 219 poskytovateli. „Snažíme se podpořit zvyšování kvality poskytovaných sociálních služeb nejen pro uživatele,

ale i pro poskytovatele,“ uvádí Carbol. „Podporujeme nákup techniky, která pracovníkům a pracovnícím sociálních služeb usnadní fyzickou práci,“ doplňuje a mezi příklady uvádí například nákup osobních vozů, díky kterým mohou být sociální služby dostupnější a poskytnuty širšímu počtu klientů.

Pomoc ve všech oblastech života

S tím souvisí i Moravskoslezský krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2021–2026. Součástí krajského plánu je taktéž dotační Program realizace specifických aktivit, ve kterém je na letošní rok vyhrazeno 5 milionů korun. Částka zřejmě zůstane stejná i pro příští rok. „Zdravotní postižení zasahuje do všech aspektů života. Dotýká se témat jako doprava, zaměstnanost, zdravotnictví, bezbariérovost, cestovní ruch nebo vzdělávání,“

vyjmenovaná Carbol oblasti, kterými se v rámci sociálního výboru zabývají.

V praxi to znamená investici například do sociální služby, která školí a zajišťuje asistenty pro lidi s hluchoslepotou, nebo do zařízení a přístrojů potřebných k práci lidí s hendikepem. „Někteří potřebují ke svému zaměstnání třeba keramickou pec, aby mohli své výrobky prodávat,“ uvádí příklad Carbol a dodává, že

stejný dokument přijal Moravskoslezský kraj jako první v republice už roku 2004.

Ocenění (nejen) pro hendikepované

Už posedmě se letos konala celorepubliková akce s názvem Rekordy hendikepovaných hrdinů. Ocenění jsou lidé, kteří svou činností přispěli k odbourávání diskriminace nebo dosáhli mimořádných výkonů, a to především v překonávání sebe samých. „Udělá se pro ně slavnostní dopoledne, na kterém dostávají ocenění i knihu s jejich osobními příběhy,“ říká Carbol. Projektu přispívá kraj každoročně, v roce 2023 částkou 160 tisíc korun. Jednou z oceňovaných kategorií jsou i Pečující v hendikepu. „Práce v sociálních službách je těžká a někdy nedostatečně finančně ohodnocená. A tak bych chtěl všem, kteří se takto starají o své spoluobčany, moc poděkovat,“ uzavírá Carbol.

Jiří Carbol

Poslanec, předseda výboru sociálního v zastupitelstvu Moravskoslezského kraje a od roku 2010 také starosta obce Dobrá. Dříve působil jako senátor za obvod č. 69 a také jako náměstek hejmana kraje. Rád chodí s manželkou na procházky do přírody a na hory, nejčastěji do Beskyd a Vysokých Tater.

Jak se žije na hranici. Česko-polské školství i tramvaj

Český Těšín je městem s výraznou polskou menšinou. I proto se snaží o co nejefektivnější spolupráci s přeshraničním polským Cieszynem. „Chceme, aby se tady každý cítil jako ve dvuměstí,“ říká místostarosta Českého Těšína Vít Slováček.

Spolupráce mezi městy funguje od nepaměti, projektů na snižování vlivu hranic ale stále přibývá. „Dlouhodobě se snažíme zkvalitňovat život v příhraniční oblasti. V těchto aktivitách hrají důležitou roli také příslušníci polské národnosti menšiny, protože mají velký vliv na občanskospolečenské dění v příhraniční oblasti,“ vysvětluje Slováček, který je zároveň krajským předsedou výboru pro národnostní menšiny.

Jednou z hlavních oblastí, na kterou má multikulturnost vliv, je školství. Ve městě je nyní pět středních škol, na jednom ze dvou gymnázií se navíc vyučuje polsky. „Příliv studentů je tady obrovský. Vyhledávají nás žáci od Bohumína až po Hřčavu,“ hodnotí situaci Slováček. Albrechtova střední škola, která vyučuje žáky také v hotelnictví a gastronomii, spolupracuje s Kavárnou a čítárnou Avion, která je součástí Městské knihovny v Českém Těšíně. Město

ji postavilo na místě bývalé kavárny, která zanikla na začátku druhé světové války. „Žáci tam spolu s pedagogy zajišťují gastroprovoz. Je to hezká ukázka propojení městské a krajské organizace,“ říká Slováček.

Spojuje divadlo i muzeum

Propojení kultur mohou obyvatelé i návštěvníci města vidět na vlastní oči i v Těšínském divadle, které je taktéž krajskou organizací. Jako jediné v republice provozuje na profesionální úrovni českou i polskou scénu, ale také loutkovou scénu Bajka. „Ten vliv kraje na Těšínsko se nám přes kulturu vrací. A není to jenom o umění divadelním,“ pokračuje Slováček s odkazem i na Muzeum Těšínska, které sídlí v Českém Těšíně a jehož budova prošla roku 2020 rekonstrukcí. Loni se také otevřela jeho další pobočka v Jablunkově.

Další projekt česko-polské spolupráce, nesoucí název Po stopách těšínské tramvaje, se otevře 18. prosince. Připomene historické tramvajové spojení mezi nádražím na české

straně a náměstím na polské, které fungovalo v letech 1911–1921. „Po celé trase jsou symbolické nebo obnovené tramvajové zastávky. Místo,

kde tramvaj stála, je vyznačeno symbolickými kusy kolejnic. Historii bude připomínat i videomapping,“ říká Slováček.

Vít Slováček

Krajský zastupitel a předseda výboru pro národnostní menšiny. Tři volební období byl starostou Českého Těšína, nyní působí jako místostarosta. Baví ho cyklistika, lyžování, modelářství a sci-fi.

Na trojmezí vniklo muzeum. Přibudou cyklostezky

Rekonstrukce muzea je v Jablunkově hotová, funguje také Senior Point. Další investice půjdou do cyklostezek a hřiště.

Knížecí dům se loni změnil v Muzeum Trojmezí, investice celkem za 55 milionů korun se mezi návštěvníky těší oblibě. „Věnuje se přírodě, našim zvyklostem a tomu, jak se tady žije,“ uvádí starosta Jablunkova Jiří Hamrozi. Muzeum stojí na hranicích Česka, Polska a Slovenska. K dalšímu propojení má přispět cyklostezka

spojující prameny řek Olše a Lomná, z nichž první pramení v polské Jistebné, druhá v Horní Lomné na hranici se Slovenskem.

Od roku 2020 mohou jablunkovští senioři navštěvovat Senior Point. „Mají si kde dát kávu a rozebrat, co je tíží. Paní jim tam také třeba poradí, jak co vyřídit a elektronicky podat,“ vysvětluje Hamrozi a zmiňuje další investici Moravskoslezského kraje. „V letošním roce jsme dostali vůz Mitsubitschi Outlander pro zásahy v nepřístupném terénu,“ uvádí. V příštím roce chce kraj přispět na opravu hřiště u střední školy Jablunkov.

Jiří Hamrozi

Starosta a předseda bezpečnostní komise města Jablunkov, dříve vedoucí odboru v oddělení investic. Mezi jeho koníčky patří sport, zejména fotbal, chování po horách a také trávení času s rodinou.

Výhodné bydlení pro mladé, investice do sportu i zdravotnictví

Mladí lidé mohou v Novém Jičíně bydlet levněji. Ve městě je nový skatepark i zubní ordinace.

Méně peněz za nájem mohou v Novém Jičíně platit vydělávající lidé do 35 let, pokud se ubytují v některém ze 39 startovacích bytů. Město je nechalo loni vybudovat za více než 64 milionů bez DPH. Nájemníci zaplatí 80 % obvyklé částky, v nájmu ale mohou žít zastat nejvýše 4 roky. „Mají šanci si za tu dobu

našetřit na něco svého, nebo na nějaký jiný pronájem,“ vysvětluje místostarosta Nového Jičína Jaroslav Perútka a dodává, že zlevněná cena se pohybuje okolo 115 korun za metr čtvereční.

Úspěšnou investicí letoška představuje i vybudování dvou nových zubních ordinací. Jedna už je obsazená, druhá na svého zubaře zatím čeká. „Došlo ke spolupráci s nemocnicí v Novém Jičíně. Zubaře díky tomu získalo 1200 lidí,“ hodnotí Perútka investici za 1,15 milionu korun. Dalších 10,5 milionu pak stál nový skatepark s bikeparkem.

Jaroslav Perútka

Místostarosta Nového Jičína, kde je členem komise sociální a zdravotnické. Kromě toho je v rámci Moravskoslezského kraje členem komise pro občany se zdravotním postižením a výboru pro územní plánování a strategický rozvoj.

Nechceme, aby lidi z kraje odcházeli

Opravené školy, nemalé investice do vybavení škol, nové učebny a technologie při výuce nebo také nová sportoviště. To vše se v Hlučíně za poslední volební období podařilo. Dlouhodobě se pracuje na zlepšení úrovně školství.

„Ve městě se snažíme zajistit dětem takové zázemí, aby se cítily bezpečně a spokojeně, aby nám neodcházely,“ říká zastupitelka Hlučína Petra Řezáčová. Snaha je spojena s investicemi do nových sportovišť, učeben a techniky, ale také s otevřeností ke spolupracím. Jednu

Petra Řezáčová

V letech 2018–2023 působila jako místopředsedkyně zastupitelstva města Hlučína, kde také před tím pracovala jako referentka odboru školství a kultury a zároveň jako tlumočnice z německého jazyka. Je členkou kontrolního výboru zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Ráda chodí do přírody, cestuje a zpívá.

takovou představuje tzv. koncepce rozvoje školství ve městě.

„Společně pracujeme ve skupině, kterou tvoří ředitelé základních a mateřských škol, ale také ředitelé gymnázia, umělecké školy či zájmového vzdělávání, vedoucí odboru rozvoje a školství i externí mediátorka,“ vysvětluje Řezáčová a říká, že pozitivním výstupem setkávání ředitelů je nastavení spolupráce, sdílení dobré praxe a vzájemná pomoc.

První výsledky jsou již za touto skupinou vidět. Dle výzkumu organizace PAQ Research patří vzdělávání v Hlučíně k celorepublikové špičce.

Protipovodňová opatření vstřícná k přírodě i obyvatelům

Krnov připravuje efektivní protipovodňová opatření. Chce prohloubit také spolupráci s Polskem.

Přístup k jezu nebo na náplavku, mostky a lávky. To jsou možné součásti protipovodňových opatření, která projektují krnovští vodohospodáři a krajináři ve spolupráci s Povodím Odry. „Je důležité, abychom respektovali architektonické a urbanistické požadavky města, ale i Povodí,“ říká zastupitelka města Krnov Pavla Löwenthalová.

Kromě protipovodňových opatření je podle Löwenthalové výzvou také propojování

Pavla Löwenthalová

Do KDU-ČSL vstoupila roku 2014, od té doby je také zastupitelkou města Krnov. Přestože je povoláním veterinářka, celý život se věnuje zemědělství. S manželem vybudovali v 90. letech rodinnou zemědělskou farmu.

Krnova s Polskem. „Dlouho se tady mluvilo o tom, že by v trase bývalé trati měla být cyklostezka napojená na Polsko,“ uvádí příklad.

Mezi už dokončené projekty patří v okrese například oprava zámku ve Slezských Rudolticích. Po dvouleté rekonstrukci, která vyšla na více než 10,5 milionu korun, má zámek novou střechu i fasády. Otevřela se také nová část, ve které vzniklo regionální muzeum.

KŘÍŽOVKA o cenu | Ať je pro Vás adventní čas plný očekávání a radosti, provází Vás světlo naděje a lásky a o Vánocích najdete (tajenka).

POMŮCKA: MABA, NUGA, OSTRAKON	LÉČKA	SLOVEN. OREL	LESKLÝ NÁTĚR	ČÁST OBLUČEJE	ČÁSTI HLAV	MODÁLNÍ ČÁSTICE	ZKR. STÁTNÍ ARBITRÁŽE	ČÁSTEČNÝ VÝVOJ	SILNÁ (OPAK)	VLASTNÍ TĚTĚ	ZVUK EL. ZVONKU	A SICE	ZKR. MILIMETRU	PATŘÍČÍ MNĚ	ANGLICKY ČISTOTA	LINKA DŮVĚRY (ZKRATKA)	LEHKÝ VÍTR	HLINĚNÁ STŘEPINA (REC.)	AFRICKÝ KMEN	ŘEKY
POLOVINA HRACÍ DOBY							SPZ OSTRAVY				SPZ TACHOVA ANGL. NAPLAVENINA		RÍMSKÝCH 2155					ANGL. OVES DOCELA		
SESTRA XENIE							ZÁKUSEK NÁDRA						EVROPSKÝ STÁT RÍMSKÝ 1110							
DRAVČÍ MLADÉ							VYPLŇOVAT CÍRKEVNÍ DUCHOVNÍ KNĚZ				OKRESNÍ MUZEUM (ZKR.) NÁZEV TÓNU		CITOSLOVCE PŘEKVAPENÍ HLE (NÁREČNĚ)			JINAK TU MÁŠ				
CHEM. ZN. THALIA			TAJENKA 1 CIZOKRAJNÁ DŘEVNATÁ ROSTLINA									ANGL. ČISTÝ					LESNÍ ZVÍŘATA ANGL. NAHORU			
	SLOVOMÍRA DOMÁCKY	MOJI BEZLESA POLÁRNÍ VEGETAČNÍ OBLAST			SVATÉ RADOVAN DOMÁCKY							ZN. XENONU		VĚDNÍ OBOR SOUSTAVA PROPOJENÝCH EL. PRVKŮ VEDOUČÍCH PROUD					DORT	ÚTOK
STOVKY				SUROVÁ NAFTA TEXTILNÍ ROSTLINY									OSOBNÍ ZÁJEMO PŘEDLOŽKA			DIVADLO PŘEDLOŽKA				
HLAVNÍ MĚSTO SLOVINSKA							NEMĚNNOST NÁSOSKY						OBRANICE V MIČOVÝCH HRACÍCH				ŘEKA V JAR NEPOSKYTOVAT ZÁRUKU			
INDICKÝ SPIŠOVATEL					SVĚTOVÝ POHÁR TVOJE								VSUNUTÍ					MEZINÁRODNÍ KÓD NIGERIE ČÁST BEROUNA		
RÍMSKÝ 495			SNĚŽNÝ MUŽ VÁZÁNKA										ZN. OSMIA ZN. ELEKTRON-VOLTU			OZNAČENÍ LETADEL ETIOPIE ZKROČENÉ			ARMIA KRAJOVA TYKAJÍCÍ SE VOJENSKÉHO ZÁPASU	
ŠJE				SPĚCH BENZINOVÁ ČERPADLA				POPĚVEK		VLOŽKA DOZPĚV	NUŽE	KUS LEDU	DOMÁCKY EDUARD TOPIVO			HORA ORLICKÉHO PODHŮŘÍ ZMAMIT			TĚSNĚ	ANGL. ONO
NEJDEJŠÍ ŘEKA VE ŠVÝCARSKU					KAINŮV BRATR OTLUČENO						KRAJ					OKOŘENÍ POKRM NESHODY				
	AUTOMOBIL	NEMOCNÍČNÍ ODDĚLENÍ ZVUK ŽÁBY			TA TAKE MRAVO-KÁRCE			ČINNOST ZALOŽENÁ NA ZÁVODĚNÍ SPZ MICHALOVCE						SPŮČIST BUBEN						
SYNCHRONIZOVANÉ PLYVÁNÍ								SPZ MAINBURG (NĚMECKO) SKLÍZEN				TAJENKA 2 TRUMFY								ZKR. PRO MILION PASCALŮ
UVRHNOUTI								KUS NÁBYTKU ZN. ASTATU					JIZDOU PRONIKNOUT NÁZEV HLÁSKY R.					ZKR. VĚDA A TECHNICKÁ MLÁDEŽE SPZ KARLOVY VARY		
JIHNOT				AMER. DVOU- AZ ČTYŘSTUP- NOVÁ VOJENSKÁ RAKETA							KOSÍ MLADÉ		MOČ						TĚSNÝ	
SMYČKY				NÁPADNĚ																POKLOPY

Soutěž o jednu noc pro dva na Lysé hoře | Vyluštěte tajenku a hrajte o jednu nezapomenutelnou noc pro dva na nejvyšší hoře Beskyd, v Bezručově chatě na Lysé hoře. Vyluštěnou tajenku zašlete nejpozději do 31. ledna 2024 na e-mailovou adresu km.moravskoslezsky@kdu.cz. Ze všech obdržených správných odpovědí vylosujeme jednoho výherce, kterému poukaz s radostí předáme. Do e-mailu nezapomeňte uvést Váš telefonický kontakt. O výherci budeme informovat také na našich webových stránkách www.moravskoslezsky.kdu.cz i na facebooku @KDUČSLMoravskoslezskykraj.